

KRUŠNOHOŘSKÉ LISTY

dvouměsíčník o krušném žití v Rudohoří

foto: Boží Dar – Neklid, Martin Hruška

KAM SE VYDAT O JARNÍCH PRÁZDINÁCH?

Ať jedete na dovolenou do Krušných hor s dětmi nebo bez nich, určitě oceníte tipy na různé výletní speciality, které nejsou na prvních místech ve vyhledávacích a kde se nepotkáte s davy lidí. My vám představíme plán na několik dní, které se v našich horách dají strávit sportem, relaxem i netradičními zážitky.

Na první tři dny jsme pro vás připravili především sportovní aktivity – pokud si chcete pěkně zalyžovat, zajezdit na snowboardu nebo to naučit vaše děti, zkuste navštívit menší a méně známá lyžařská střediska – znáte třeba Ski areál Novako Náprava v Jáchymově, perninské sjezdovky Velflink a Pod nádražím nebo areál Skipot v Potůčkách?

Běžkaři se mohou inspirovat výlety s odměnou na konci – naplánujte si cestu přes jedno z mnoha venkovních krušnohorských občerstvení – třeba Celnice na Jelení nebo Maringotka na Hřebečné. Během svého pobytu v Krušných horách byste také mohli vyzkoušet něco úplně nového – co třeba skitouring? Každou středu se můžete zúčastnit

organizovaného výstupu pro začátečníky po svazích Klínovce.

Sáně, sauny, led a psi

Druhou půlku týdne jsme pojali tak, abyste se pobavili a objevili nové věci. Můžete si třeba vyjet na psím spřežení nebo vyzkoušet tzv. skijoring – připnete si tažného psa k pasu, nasadíte běžky a hurá ven! Nejste takoví dobrodruzi? Nevadí! Připravili jsme výlet za odpočinkem do saunového a vodního světa v Německu nebo na sánkařskou dráhu v Horní Blatné. A jestli rádi posouváte svoje limity, rozhodně vám doporučujeme vyzkoušet zimní otužování v jednom z našich krušnohorských rybníčků.

KRISTL

Navnadili jsme vás? Kompletní seznam výletů, kontakty, mapy a další informace ke každému zážitku a výletu najdete na našem webu krusnohorsko.com.

OBSAH ČÍSLA

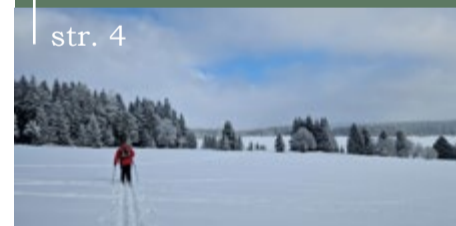
Tomáš Bouška: „Jáchymov je plastickou učebnicí historie i přítomnosti“

str. 3

Z Perninku do Potůček

str. 4

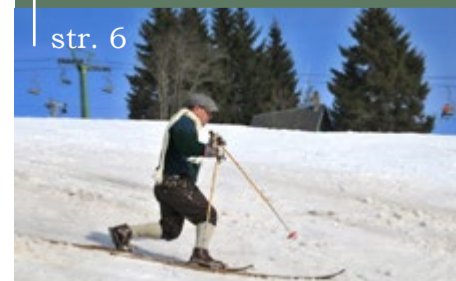
Ochutnejte luxusní palačinky

str. 5

Lyžníci na Božím Daru a v Abertamech

str. 6

Křížovka o ceny

PAMĚŤ NÁRODA PŮSOBÍ I V KRUŠNOHOŘÍ

Nezisková organizace Post Bellum už téměř 20 let vyhledává a natáčí vzpomínky pamětníků a pamětnic do sbírky s názvem Paměť národa. Ta je **třetí největší sbírkou** orální historie **na světě**, a proto si jistě zaslouží naši pozornost.

V Karlovarském kraji působí organizace už 10 let. Teprve v loňském roce tu otevřela svoji pobočku.

„Náš region prošel ve 20. století těžkými zkouškami. Ať jde o příběhy odsunutých německých rodáků, Němce, kteří tu po druhé světové válce museli zůstat nebo dosidlenec pohraničních oblastí. Proto si vážíme možnosti prezentovat vzpomínky pamětníků právě v Krušnohorských listech,“ vysvětluje Lukáš Květoň, ředitel pobočky Paměti národa v Karlovarském kraji. Ta pořádá komentované procházky, besedy nebo kinovečery s pamětníky a organizuje výstavy fotografií a silných regionálních příběhů. Letos uspořádala Paměť národa Karlovarského kraje také ve čtyřech krajských městech oslavy výročí sametové revoluce. Do zaznamenávání osudů z regionu se v projektu Příběhy našich sousedů zapojují přes 8 let i žáci a studenti z desítek škol. Vyzpovídali už téměř 100 pamětníků a zpracovali jejich vzpomínky. Netradiční formou se tak učí regionální historii a objevují příběhy o bolesti a utrpení, ale také statečnosti, odvaze a lásce.

„Rádi jsme navázali hned na začátku našeho působení spolupráci s destinační agenturou Krušnohorská, a proto si v letošním roce v každém čísle Krušnohorských listů můžete přečíst jeden z příběhů krušnohorských pamětníků. Začínáme pohnutým osudem paní Růženy Pavlíkové z Abertam,“ dodává Lukáš Květoň.

Paměť národa Karlovarský kraj najdete na stejnojmenné facebookové stránce. A pokud máte tipy na zajímavé pamětníky

z vašeho okolí, určité jim o nich dejte vědět. Třeba na email: karlovarsky.kraj@pametnaroda.cz Historie Krušných hor a životy místních pamětníků jsou natolik bohaté, že by neměly být zapomenuty. Děkujeme, že nám pomáháte je uchovávat a vyprávět!

Autor:

Paměť národa Karlovarský kraj

Foto: pamětnice Berta Růžičková z Nejdku, autor: Barbora Mráčková

GLOSA KRISTÝNY GÜTTNEROVÉ

DOLU, NAHORU A DOMŮ

Přišel ten čas, kdy se rodiny rozhodují, jak strávit jarní prázdniny. Kde jinde, než na sjezdovce, to je jasný! Vyndat zimní věci z vakuových pytlů zpod postele a zjistit, že jsou dětem bundy malé a kalhoty krátké, tak se rychle jede do obchodáku shánět nové, a tak dále. Když táta opráší lyže ve sklepě, nedojde mu, že by se před sezonou měly namazat, protože po prvním stoupnutí na sněhu se na suché skluznici přilepí tuna sněhu. No, dobře, ubytování máme, je sice trochu dál od sjezdovky, ale zase nekup to, že jo. Všechno dopadne dobře, rodinka je na místě. Lyže si nakonec raději vezmou z půjčovny, protože ty ze sklepa jsou dětem stejně krátké. A jde se na svah.

Celodenní jízdenka pro celou rodinku stojí jako ubytování na dva dny, ale to nevadí, na hory se jede přece jednou za rok! Zapnout helmy, nasadit brýle a... stoupnout si do fronty. A stát. Po půl hodině si konečně sednout na sedačku lanovky, konečně vydechnout a začít se kochat – výhledem do mlhy – tentokrát sluníčko nepřeje. No, neva.

Je tu první sjezd – po roce se na lyžích všichni trochu potácí, ale nějak se dolů dostat dá. Fajn, sjezd proběhne dvakrát, dvě hodky jsou fuč – jde se na oběd. Čtyři řízky a další částka jak za noc v pěťhvězdičkovém hotelu – ok, řekneme si to znova, přece lyžujeme jednou do roka. Na svahu proběhne ještě pár jízd a vyčerpaná skupinka se vydá na hotel.

Takhle se to během týdne párkrát zopakuje a unavená parta se vydává domů – bohatší o zážitek z přeplněné sjezdovky a chudší o víc než pár tisíc za drahé permice. A já si tak v duchu říkám – není lepší jít na běžky?

KRUŠNOHORSKO SLAVÍ PRVNÍ ROK

Lokální destinační agentura Centrální Krušnohoří vznikla v roce 2020. Kvůli omezením v souvislosti s obdobím korony však nemohla naplno rozvíjet svůj potenciál. Až na konci ledna 2022 získala zaslouženě CERTIFIKÁT organizace destinačního managementu. V těchto dnech tedy slaví oficiální rok v pozici certifikovaného spolku cestovního ruchu v Krušných horách. A vy nás jistě znáte pod jménem **Krušnohorská**.

Krušnohorská vydává dvouměsíčník Krušnohorské listy a pod stejným jménem ho najdete i na sociálních sítích a na webu. Spravujeme kalendář všech zajímavých akcí v regionu, zveme vás na oblíbené výšlapky v rámci seriálu Stříbrná stopa, plánujeme pro vás dobrodružné výlety a upozorňujeme na zajímavosti z našich milých hor. Staráme se také o podnikatele v regionu, aby se jim dařilo, a snažíme se vám představovat vždy jen ty nejkvalitnější produkty a služby. Naším cílem je ukázat Krušné hory ze všech stran všem, kteří se v nich ocitnou. Existuje totiž spousta míst, která nejsou tak známá, ale rozhodně stojí za návštěvu. Ze svých toulek pořizujeme originální fotografie, autorské kresby i vtipné terénní poznatky. Všichni, kteří se o Krušných horách chtějí něco dozvědět a inspirovat se k zajímavým

výletům, by měli navštívit náš web krušnohorská.com.

A kdo za Krušnohorskem stojí?

Předsedkyní agentury je Lada Baranek Lapinová (EDNA). Stará se o to, aby celý tým šlapal, jak má. Kontroluje výdaje, vyjednává důležité kontrakty a vyšlapává potřebné cestičky. Dohlíží ostřížím zrakem na kvalitu všech výstupů, které směřují mezi vás.

Kristýna Güttnerová (KRISTL) je expertem na virtuální obsah. Tedy webové stránky, kalendář, sociální sítě a občas také píše články do Krušnohorských listů. Její srdečný vztah ke Krušným horám je z její práce poznat.

Lena Pintnerová (PINT) píše články do Krušnohorských listů, ilustruje, co se děje, a stará se o veškerou administrativu spojenou s chodem agentury, včetně náročného procesu certifikace. Je to srdcařka, která má Krušné hory nade vše ráda.

To je náš tým – Lokální destinační agentura Krušnohorská

Děkujeme, že nás sledujete a podporujete. Děkujeme za všechny vaše zprávy a pozitivní motivaci. Jsme tu pro vás!

Více na:
KRUŠNOHORSKO.COM

TOMÁŠ BOUŠKA

„Jáchymov je plastickou učebnicí historie i přítomnosti“

Předseda spolku Političtí vězni.cz, absolvent doktorského programu Ústavu politologie na Univerzitě Karlově v Praze, tvůrce Novinářského inkubátoru, zapálený odborník v problematice politických vězňů, perzekucí a genocid, i neúnavný stopař po cestách zločinů komunistického režimu. Občanský aktivista, který přivedl na svět dvě neziskovky a jak o sobě sám říká: „Naděšenec a blázen, který věří, že se všechno povede.“ To je Tomáš Bouška.

Co vás přivedlo k tématu politických vězňů?

Ta cesta vedla přes moji babičku a dědu. Jezdil za nimi jakýsi „strejda Freda“ s vytetovanými čísly na předloktí a dospělí mi odmítali vysvětlit, co to znamená. O dost později jsem to celé pochopil. Potom jsem při svém studiu ve Švédsku poznal projekt „Oral history“ – tedy audiozachycování autentických výpovědí přímých účastníků nějakého historického období. To mě natolik zaujalo, že jsem na to téma absolvoval v doktorandském studiu a přivezl metodiku do Čech. Zjistil jsem, že onen „Freda“ strávil 14 let v nejhorších lágrech, a to mě zase nasměrovalo na Jáchymovsko.

Lágry ale byly i jinde než jen v Jáchymově...

Ano, ale nedokážou tak dobře odvyprávět celý příběh. Jáchymov je doslova plastickou učebnicí historie. Příběh stříbra, neuvěřitelného rozvoje celého města, pak vysídlení, radiové horečky, éry uranu a pak režim, který se snažil všechno vymazat z paměti. Věž smrti, kam se svážel uran z celé republiky, posouvá celý příběh na celonárodní úroveň. Kaple sv. Floriána v Ostrově, která je jediným místem v celé republice, kde svůj oficiální prostor vedle obětí holokaustu a obou světových válek dostaly také oběti odsunu i komunistických

lágrů. To svědčí o tom, že je tu výjimečná komunita lidí, kteří jsou ochotni si tuto stránku historie přiznat. A to z města dělá i unikátní učebnici přítomnosti.

Jak tedy vznikla myšlenka „Řetízkárny“?

Nejprve jsme obnovili naučnou stezku Jáchymovské peklo. Naši vizi bylo důstojně odříkat příběh uranu a stříbra, jenže to v případě větších skupin nebo špatného počasí bez patřičného zázemí není možné, a tak se zrodila myšlenka na zbudování přístřešku. Jakéhosi přístavu, který by sjednocoval.

Mohl byste to čtenářům přiblížit? Co je vlastně Řetízkárna?

Budova bývalé důlní převlékárny v areálu pracovního tábora a dolu Rovnost. Původního majitele se nám za pomoci památkářů a stavebního odboru podařilo přesvědčit, že místo není vhodné pro apartmány. Jinak je to hromada cihel. Jsme asi jediní blázni, co v ní vidí hodnotu.

Podařilo se vám tedy budovu získat?

Je to mimořádná zpráva, ještě vloni bych na to nevsadil, ale za pomoci dobrovolníků a veřejné sbírky se nám podařilo objekt vykoupit. Pro nás je to místo symbolické s vynikající lokací přímo na naučné stezce. Je výborně dostupné pěšky, na kole,

na sněžnicích nebo na lyžích. Nebude to izolovaná planeta, ale místo pro setkávání, naslouchání, porozumění a odpuštění. Chceme tu organizovat workshopy, diskuze, výstavy, hudební produkce, kulturní kvas... Sen se začíná plnit, a to díky pomoci spousty nadšených lidí, kterým naše myšlenka není cizí. Pokud to máte stejně, nabízím i vám dokonalou vstupenku do blázince!

Jaké kroky nyní Řetízkárnu čekají?

Barák se rozpadá, takže potřebujeme v první řadě určit stavební postupy, aby se nerozpadl úplně. Vše dokumentujeme, spolupracujeme s fotografy, pořizujeme 3D vizualizace, pomáhá nám spousta odborníků z řad historiků, ale i z muzeí, geologové, architekti, literáti... Plánujeme výstavu v plenéru, 12 panelů s koncentrovanými informacemi o Rovnosti, dříve Werneru. Nabízíme tento multifunkční prostor (kam se vejde až 350 stojících nebo 150 sedících) k potřebě různých skupin – městům nebo školám. Dál budeme organizovat projektové dny i komentované prohlídky. Uranová horečka se tu dá projít v 8 km, což je pro každého lehce zvládnutelný zážitek.

Kapitola politických vězňů se psala „pouhých“ 12 let, není to z pohledu historie krátké období?

Je to kapka, ale uvědomme si, že za těch 12 let prošlo Jáchymovem 70 000 lidí. To je 70 tisíc traumat, která poznamenala celé rodiny. Děti, které přišly o táta. Máme tu transgenerační přenosy, kdy ještě druhá generace v rodině trpí stejnými nemocemi. To nemůžeme nechat jen tak být. Očiti svědci se snaží mnohdy rodiny nezatěžovat, otočit list a rodinní příslušníci pak často litují, že se nezačali ptát dříve. O holokaustu už toho víme hodně, ale zločiny komunismu máme zdokumentované stále málo. Je to jako efekt sněhové koule, stále objevujete nové úhly, nové cesty.

Proč by se sem zejména mladší generace měla vypravit?

Záleží na tom, z jakého jste těsta, ale v Jáchymově každý něco objeví. Ať už vás zajímá historie, bylinky, geologie nebo výtvarno... Teprve prostřednictvím velkých dějinných událostí se dozvíme, co všechno lidi dokážou, když přituhne. I když to není lehké, stále jsou lidé, co jsou na tom hůř. A kdo jiný nám to může říct než ti, co to peklo zažili. K tomu máme k dispozici přes 100 hodin autentických nahrávek. Používáme nejnovější technologie. Mnohem více si mladí zapamatují celý příběh údolí sv. Jáchyma, když jim promítneme 3D model celého tábora a zasadíme ho do kontextu pěti staletí.

A vy jezdíte do Jáchymova tedy čistě pracovní?

Je to pro mě spojení koníčku, osobního a pracovního v jedno. Mám hrozně rád hory. Trávil jsem spousty let ve Finsku a Švédsku, cítím se tu lépe než ve velkých městech. Ještě nemám všechno prošlapané, objevuji zdejší krajinu postupně a doslova mě fascinuje. Božák, Ryžovna, jakákoliv vesnice... má svůj svébytný folklor, hudbu, architekturu. Celá naše rodina ráda sportuje, takže tu vždycky máme co dělat a jsme tu čím dál tím radši.

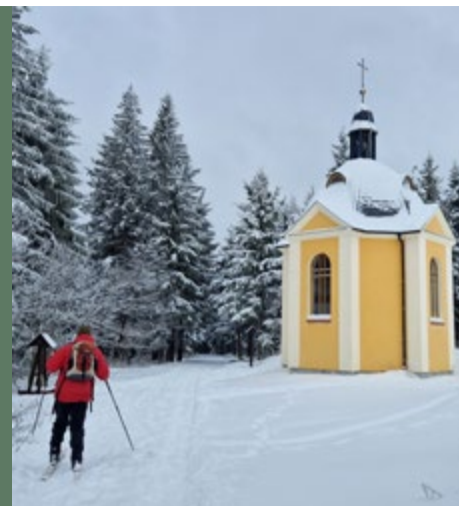

foto: Bára Dvořáková

DOBRODRUŽNÝ VÝLET Z PERNINKU DO POTŮČEK

Víte, kde se nachází druhé nejvýše položené nádraží v České republice? Najdete ho v Perninku a my z něj tentokrát vyrazíme na náš běžko/backcountry výlet do Potůček.

(Pozn. red. – backcountry – typ běžek, které jsou o něco širší než ty klasické a dá se s nimi pohodlně jít i mimo upravenou stopu ve volném terénu.)

Na perninské nádraží můžete samozřejmě dojet vlakem, my tam ale zaparkovali auto, protože jsme přijeli z opačného směru. V zimě se tam dá skvěle parkovat, je tam zdarma k dispozici velké udržované parkoviště.

Hned za nádražním vechtrem jsme obuli lyže a vydali se na cestu. Prošli jsme kolem závory, což nás hned na začátku trochu rozladilo. Ale to nevadí, na mapě je přece značená cesta! Ušli jsme kousíček podél koleji a na cestu se to teda moc netvářilo. Nicméně bylo vidět, že před námi

někdo šel, tak jsme po jeho stopách postupovali srdnatě dál. Bohužel se cesta během okamžiku změnila na pouhý uzounký průchod pod smrků a napřímo lesem. Stopy ale stále mířily dál, tak jsme po nich šli. Asi bych v téhle chvíli méně zdatným lyžařům radila sundat běžky a kousek popojít pěšky, cca 100 metrů. Když se cesta narovнала, byli jsme už kousíček od lyžařské magistrály. Po ní jsme se vydali směrem na Horní Blatnou. Tam už je široká urolbovaná cesta i se stopou.

Šli jsme po ní pohodovou chůzí a došli až do Blatné. Jen si dejte pozor, abyste těsně před Blatnou nešli přes koleje doleva k nádraží, zbytečně byste si totiž zašli. Na cestě po louce se držte vpravo a vyjdete kousek od náměstí. Blatenské uličky jsou v tuto dobu pokryté sněhem, takže jsme lyže sundali jen tehdy, když jsme přecházeli hlavní posolenou silnici.

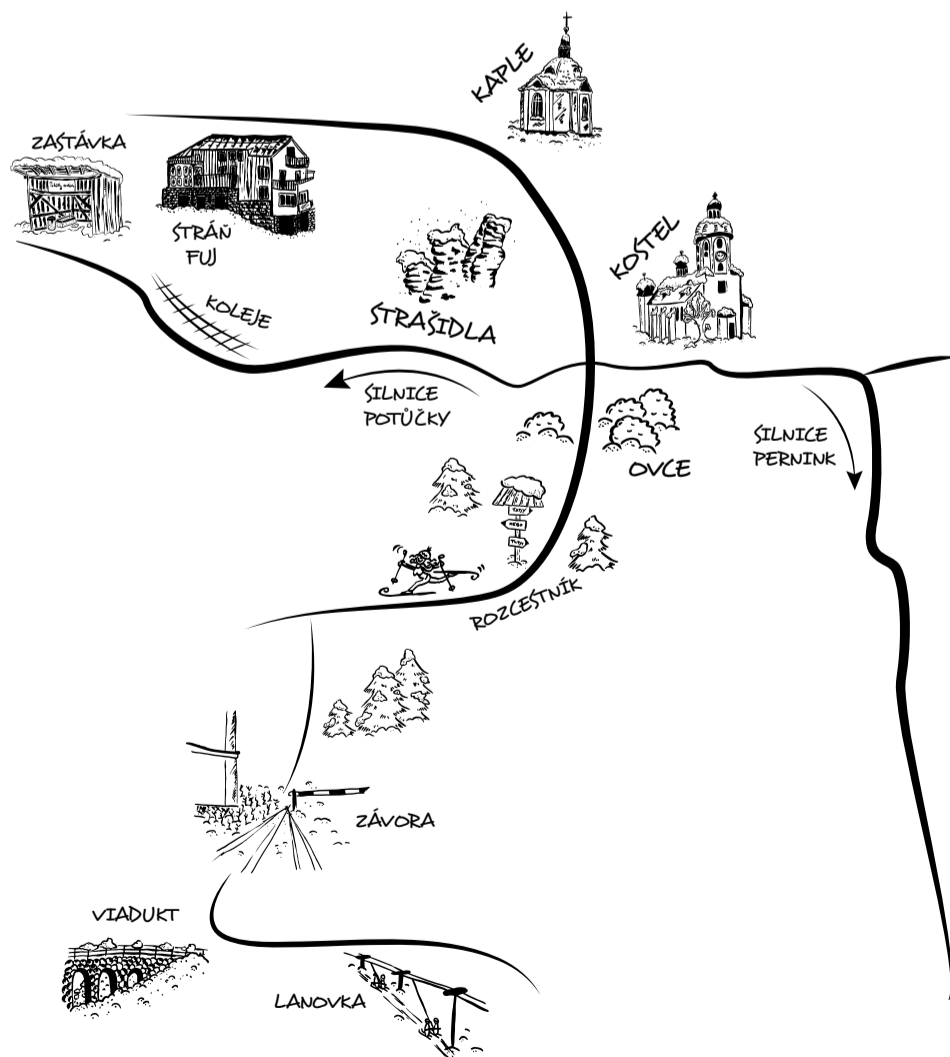
Prošli jsme ulicemi Horní Blatné, kolem hřiště, a vydali se směrem na „Strašidla“, to jsou známá skalní uskupení kousek od města. Tady vedla cesta pro změnu projetá nejspíš čtyřkolkou, ale jen kousek, potom jsme už šlapali stezku sněhem sami.

Jelikož jsme se stále pohybovali po cestách, vůbec nám nevadilo, že stopa nebyla vyšlapaná, užívali jsme si liduprázdný les a božské ticho. Minuli jsme odbočku na Strašidla (dojít se tam dá, ale chce to sundat běžky, já si je totiž nesundala a odnesla jsem si naražené zápěstí...) a pokračovali lesem ještě asi kilometr, až jsme narazili na louku. Před námi se rozprostřela nádherná krušnohorská krajina. Bohužel cestou k zastávce musíte minout apartmány Straň, které výhled na tuto jinak pohádkovou krajinu

nenapravitelně poničily. Z louky je to už opravdu kousíček k vlakové zastávce. Z ní se pak díváte přímo na sjezdovku v Potůčkách. My měli asi 40 minut čas, než přijel vlak, tak jsme si zašli na polévku do jídelny, která je přímo pod sjezdovkou a ze zastávky se tam dá po cestě z kopce dojít asi za 5 minut.

Výlet i počasí se nám vydařilo, až na první drobné překážky v podobě neexistující cesty. Ušli jsme necelých 8 kilometrů bez většího stoupání, takže to byl pohodový výlet.

KRISTL

Tip: pokud byste se chtěli vyhnout cestě necestě u nádraží v Perninku (je to ale opravdu jen kousek, buďte přece trochu dobrodružní!), můžete autem zastavit na parkovišti u skiareálu Velflink, popojít pěšky ke hřbitovu, přejít přes louku nad ním (tzv. letiště) a pokračovat přes perninský brod až k rozcestí Roviny, kde se napojíte na cestu do Horní Blatné, po které jsme šli i my.

Obě varianta trasy najdete pod tímto odkazem
<https://mapy.cz/s/galuzeruco>

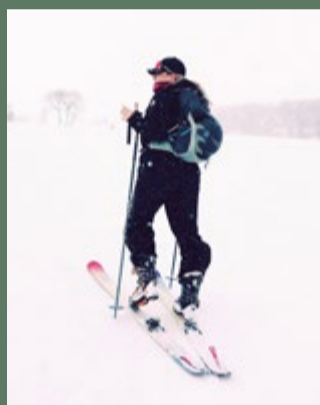
KRUŠNOHORSKÉ TRENDY

OD STAVBY KRUŠNOHORSKÉ LOKÁLKY KE KRUŠNOHORSKÉMU EXPRESU

Krušnohorec a milovník lyžování, Jan Novák starší z Božího Daru, vlastním nákladem vydal knihu o lyžování v Krušných horách. Přečtete si v ní třeba o vývoji lyžování jako takového, o krušnohorských lyžařských legendách a o místních lyžařských klubech. Ze současnosti jsou tam mimo jiné zmíněny i různé retro závody na historických lyžích. Knižka se zabývá především oblastí centrálního a západního Krušnohoří. Knižku si můžete koupit v **Infocentru na Božím Daru** za 950 korun – kniha je opravdu obsáhlá a je jí jen omezené množství kusů.

SKITOURING PRO KAŽDÉHO

Také se vám stává, že v zimě často slyšíte nebo čtete o skialpinismu a chtěli byste si ho na vlastní kůži vyzkoušet? Instruktoři ze Skialp centra v Chomutově pořádají každou středu (pokud jsou vhodné sněhové podmínky) skitouringový výšlap na Klínovec, který je vhodný i pro úplné začátečníky. Podmínkou je jen běžná znalost jízdy na lyžích. Stačí se s nimi spojit a objednat se. Zároveň si u nich můžete půjčit veškeré vybavení. Objednejte se na čísle **+420 602 840 887** nebo si prohlédněte web **naskialpy.cz**

STÍNY NAD KRUŠNÝMI HORAMI

Souborná vydání detektivních povídek z Krušných hor s ilustracemi Ralfa Alex Fichtnera vás přenesou k příběhům skutečným i smyšleným. Výběr autorů byl opravdu pečlivý, a tak se v knihách setkáte s napínavým čtením od povídkářů z Čech i Německa. Každá povídka je v knize ve dvou jazykových verzích, a tak se při čtení můžete zároveň učit jazyku našich sousedů. První i druhý díl povídek najdete na webu **stjoachim.eu** nebo si je můžete objednat na emailu **info@stjoachim.eu**.

TOLAR – STŘÍBRŇÁK, KTERÝ DOBYL AMERIKU

Sběratelská edice – Historie mincí v Českých zemích – je ilustrovaná kazeta, která obsahuje informace o Jáchymovu a je v ní zasazená i věrná replika tolaru. Publikace je krásně ilustrovaná Lucií Seifertovou. Po otevření si prohlédnete papírový model krušnohorských a hornických výjevů s krátkými textovými průpovídkami. Cena sběratelské edice je 1666 Kč, koupit si ji můžete v **Informačním centru Jáchymov**, na náměstí Republiky.

JÍZDA SE PSÍM SPŘEŽENÍM

Láká vás vydat se společně se psy přes zasněžené pláně a vyzkoušet si, jaké to je být musherem? Teď si ten sen můžete splnit! Vyzkoušejte jízdu se spřežením sibiřských husky a nechte se unést jejich radostí z pohybu. V areálu Eduard v Novém Městě nad Jáchymovem nabízí různé aktivity se sibiřskými husky. Kromě svezení se dozvíte i zajímavé informace, budete se podílet na krmení pejsků a na přípravách před a po jízdě. Svezení je nutné dopředu domluvit – buď na telefonu **+420 608 956 343** nebo na mailu **info@arealeduard.cz**.

GASTRO

Malé bistro s velkým srdcem

Aneta a Vojta se přestěhovali před dvěma lety z Hostovic do Perninku a začali provozovat rodinný penzion s bistro – Čepice. Bistro mají v zimní i letní sezoně otevřené v pátek a v sobotu a pro své hosty nabízí i možnost snídaní, což v okolí není úplně běžné a je to příjemná možnost pro všechny, kteří si chtějí na dovolené naplno odpočinout a o nic se nestarat. Jejich specialitou jsou opravdu výborné galettes (slaná varianta palačinek) a crêpes (sladká varianta palačinek). Náplně si můžete zvolit různé – vegetariánskou s bylinkovým domácím pestem, sušenými rajčaty a ementálem; masovou s trhaným vepřovým masem anebo vsadit na klasiku – slaninu, sýr a vejce. My jsme si dali trhané vepřové a zážitek to byl vynikající. Téměř všechny ingredience si totiž připravují doma – maso si sami upečou, ochutí a natrhají, dokonce připravují i domácí chilli majonézu a restovanou kyselou cibulku. Dostanete pěknou porci, ze které se najíte. A nám teda opravdu chutnalo. Pokud jste citliví na pálivé, připravují i variantu bez chilli majonézy.

Bistro se také neobejde bez piva, což Vojta ví a hodně si na jeho kvalitě zakládá – má nachlazené, vymyté sklenice a stav trubek mu pravidelně kontrolují. Dostanete tak půllitr perfektně vychlazené Plzně se smetanovou pěnou. Děti a milovníci sladkostí si mohou objednat tři varianty sladkých crêpes – naplněné medem, ořechy a šlehačkou nebo opět klasiku – nutellu s banánem a šlehačkou. A komu by se zachtělo domácí marmelády, tak tu mají samozřejmě taky. A jako třešničku na dortu si k palačince můžete dát i výbornou kávu z karlovarské pražírny City Roasters, která pracuje jen s výběrovými zrny. Kdo si nedá palačinku a má chuť jen na něco menšího, může vyzkoušet domácí nakládaný hermelín, utopence nebo lahodné paštičky s chlebem. Nabídka v bistru sice není rozsáhlá, ale všechna jídla, která v Čepici nabízí, mají opravdu promyšlená a vyladěná tak, aby si hosté pochutnali. Otevírací dobu a menu si můžete prohlédnout na jejich webu **penzioncepice.cz** nebo na Facebooku **Horský penzion a bistro Čepice**.

KRISTL

Pamětnice Růžena Pavlíková, zdroj: Post Bellum

PŘÍBĚHY KRUŠNOHORSKÝCH PAMĚTNÍKŮ

Každý by to nevydržel. Osud německé dívky ze Sudet, těžký i plný lidskosti.

Růžena Pavlíková, Němka ze sudetského Krušnohoří, osiřela za druhé světové války. Tento původ ji předurčil k osudu plnému těžké práce a nuceného stěhování. Prožívala ale také naději a dobré vztahy. Cizí lidé, kteří se jí ujali, se pro ni stali novou rodinou.

Růžena se narodila v roce 1940 v Abertamech. Její vstup do života provázela tragédie: maminka Anna, roz. Löfflerová, při porodu vykrvácela, otec Moritz Kolitsch, kožařský dělník, toho času sloužil na frontě ve Wehrmachtu. Růženy i její sestry se ujali bezdětní sousedé Habrechtovi. V roce 1946 byli manželé Habrechtovi se svými nevlastními dcerami zařazeni do odsunu do Německa a strávili několik dní ve sběrném táboře v Nejdku. Transport se ale nakonec neuskutečnil a rodina se vrátila do Abertam. Už po několika týdnech je ale čekalo nucené vystěhování – se dvěma kufry odcestovali do českého vnitrozemí. Několik let žili a tvrdě pracovali na statku u Rakovníka.

Pak se celá rodina vrátila do Jáchymova, kde Růženě zemřela na rakovinu i druhá "matka". Patnáctiletá Růžena začala pracovat jako chůva u ruské rodiny v Jáchymově, v 16 letech byla pomocnou silou v důlní kuchyni a od 17 let pracovala na šachtě – horníkům vydávala známky a lampy. Tam poznala svého budoucího muže. Usadili se v Ostrově a vychovali 2 syny. Svého biologického otce poznala až ve svých 30 letech. Už to byl pro ni ale cizí člověk. Vrátil se z války a v západním Berlíně založil novou rodinu.

Celý příběh Růženy Pavlíkové najdete na: pametnaroda.cz

Sloupek pro vás připravila Paměť národa Karlovarského kraje. Ta zaznamenává příběhy, které by neměly být zapomenuty.

Máte pro nás tipy na pamětníky z vašeho okolí? Napište nám na karlovarsky.kraj@pametnaroda.cz

paměť národa

Karlovarský kraj

◀ Pěstouni a sestry Kolitschovy
zdroj: archiv pamětnice

JAK SE DĚLÁ RÁDIO

| 1. BŘEZNA, 10 A 16.30 H,
KRAJSKÁ KNIHOVNA KARLOVY VARY

Český rozhlas slaví stovku... a oslavy se samozřejmě dotknou i Krušných hor. Kromě toho, že se budete s pracovníky karlovarské redakce vídat na významných akcích, můžete si osobně vyzkoušet, co práce v rozhlasu znamená. Načíst si zprávu, sestříhat, odeslat do vysílání... Beseda s názvem Jak se dělá rádio zahajuje stejnojmennou výstavu starých i nových radiopřijímačů. Dozvíte se o začátcích Českého rozhlasu v Karlových Varech a o tom, kam se vysílání za 100 let posunulo. Pro všechny pak bude připraven i malý dárek a pohoštění.

Více na rozhlas.cz

REPREZENTAČNÍ PLES LÁZNÍ A MĚSTA JÁCHYMOV

| 25. BŘEZNA, 19 H, JÁCHYMOV

Město a lázně spojily své síly a rozhodly se vás uvítat na reprezentačním plese v lázeňském hotelu Běhounek. Večerem nás provede charismatický Felix Slováček a Big band Červení panterů. Těšit se můžeme na žonglérské duo Bratři Jungové a moderně pojatou světelnou show s prvky párové akrobacie v podání excelentních Ilusias. Mimo hlavní sál nás čeká pohodový klavírní doprovod i vystoupení Anny Slováčkové. Nebude chybět raut, smile box ani bohatá tombola ve prospěch Nadace St. Joachim. Moderování se ujal Petr Batěk.

Více na laznejachymov.cz

KDYŽ SE ZHASNE

| 28. ÚNORA, 19.30H,
DŮM KULTURY OSTROV

Divadelní komedie, která vaše bránice nepolechtá, ale provede na ně rovnou frontální útok! Neuběhl ani rok a divadelní spolek Ochotníci Ostrov přichází s další premiérou celovečerní hry. Tentokrát padla volba na geniální komedii z pera Michaely Doležalové a Romana Vencla. Příběh se odehrává na vánočním večírku, kde dojde k zásadnímu střetu dvou manželských párů. Za vším stojí důkladně sestavené předmanželské smlouvy a touha všech čtyř aktérů opustit dosavadní stav bez následků a s kontem plným prostředků toho druhého.

KIWI CUP A KIWI PLES

| 18. BŘEZNA, BOŽÍ DAR

Legendární závod v paralelním slalomu v historickém telemarku se blíží. Parta lyžařů na dřevěných jasankách se utká v litém souboji na svahu Neklidu u Božího Daru. Ti nejdovážnější si zasoutěží ještě o ten nejhezčí a nejdleší skok. Nebude chybět ani sněžný bar, od kterého se skoky sledují nejlépe. Nenechte si ujít ani ples, na kterém se vyhláší vítězové závodu a zaručeně tam ochutnáte ten neluxusnější raut, jaký jste kdy na plese viděli. Propozice závodu najdete na webu telemarkteambozidar.cz.

114 LET SPOLKU ZIMNÍCH SPORTŮ

| 11. BŘEZNA, 13:00, ABERTAMY

Už po 14. se sejdou 10členná družstva lyžníků na historických lyžích a utkají se v legendárním štafetovém závodě ku příležitosti oslav 114. výročí Spolku zimních sportů. Tentokrát se závodníci potkají v areálu technických služeb v Abertamech, kde bude mezi 11–12 probíhat registrace a příprava týmů, a potom od 13.00 se jede samotný závod. Všechny týmy startují najednou (max. 20) a snaží se co nejrychleji předat štafetu svým týmovým kolegům. Navíc se opět přidružila soutěž o nejlepší gurmánskou štafetu, takže si každý tým připraví pořádné občerstvení, které nabídne dalším týmům i všem příchozím – je nutné se předvést v tom nejchutnějším světle. Podívaná to bude spektakulární, proto neváhejte dorazit.

**DALŠÍ AKCE NAJDETE PĚKNĚ POHROMADĚ
V KALENDÁŘI NA WEBU KRUSNOHORSKO.COM**

POVÍDKA

ZNÁTE SNĚŽNÉ RYBKY?

Díl 1. Krušnohorská expediční pout'

Hory se pro tuto zimu měly stát našim novým domovem. Přivítaly nás v celé své krušnohorské kráse, uzamkly nás mezi svými hřebeny, zdrtily nás svou nevyzpytatelností a poklidně čekaly co my na to. Zpočátku to vypadalo, že to s námi myslí dobře. Dokonce si pro nás připravily předčasnou sněhovou nadílku, o které se nám v půlce prosince ani nesnilo. S nadšením jsme se vrhli do prvního úkolu. Přemístit celou naši rodinu na pár měsíců života ze základního tábora poblíž Kraslic do horské chaty Krušina pod majestátní vrchol Klínovec. Cesta vedoucí od neudržovaných silniček, přes silnice až po pohodlné dálnice, byla však již od rána zasypávána hustými přívaly sněhu. První potíže nastaly vlastně hned záhy.

Jedno z našich dvou plně naložených vozidel stojí zahrabané v louce. Uvázla jsem s Mínou několik metrů od základního tábora, k němuž nevede zpevněná příjezdová cesta. Přes veškeré pokusy se nám nedaří s autem hnout. Síla dětských ručiček je na vytlačení takového kolosu málo. Mužská část naší expedice opustila tábor už asi před hodinou a moje žádost o pomoc je zastihne na cestě. Hubert ihned obrací vůz, prost jakýchkoliv komentářů. Po telefonu mi ještě stihne rozdat pár rad a doporučení. Zkus podšpat kolo pískem z pískoviště. Zkousím to. Písek je zmrzlý na kost. Vem si na to rýč. Mám písku asi tak na bábovičku. Někde by měl být krumpáč...? To snad nemyslí vážně. Dobře, zkus místo toho prkno, nepřestává hýřit nápady. Díky tomuto zpestření skoro zapomenu, jaký je venku mráz. Po vyproštění se celý náš konvoj pomalu a za neustávajícího

sněžení doplouží až k další metě, kterou je vyškrabat se po poměrně strmé a ne příliš upravované cestě k cíli. Do konce dne zbývá ještě pár desítek minut a venkovní teploty ukazují několik jednotek pod bodem mrazu. Ideální čas na stěhování. Při nejbližší příležitosti opět zapluji do závěje. Mína s Joškou se vesele vytrácí bobovat. Všude okolo nasněžený sníh, jenž pro nás činí překážku v cestě, se pro ně stává zdrojem nevšední noční zábavy. Dosažení vrcholu komplikuje značné vyčerpání části členů naší výpravy, avšak nemáme s Hubertem moc na výběr. Velení konvoje nakonec přebírám já a sněžný skútr a v neuvěřitelně krátkém čase dosahujeme kýženého vrcholu. Vítejte v Krušině.

Po celou cestu jedeme na vnitřní pohon, kterému se říká láska. Láska k horám, ve kterých se my cítíme jako sněžné ryby ve sněhu, a láska k pohybu. Touha zbavit se konečně, alespoň na nějakou chvíli otázky, zda "pojede na hory". Jednoduše v nich budeme. Krom lásky to ale byla i práce, díky které vše teprve začalo dohromady dávat smysl. A samozřejmě naše děti. Náš plán vypadal prostě. Skoro jako splněný sen. Život a práce na horách, sezónky pro celou rodinu. Krom prkna zbyde spousta času a příležitostí i na lyže a běžky. S tak intenzivním tréninkem Mína s Joškou při prvních snowboardových závodech obsadí stupínky vítězů a do konce sezóny z nich už nesestoupí. Čekala nás první noc v hnízdečku obklopeném vysokými smrky, zurčícími potoky a s takovou tou zvláštní příchutí očekávání něčeho nového.

*Sněžné rybky
Evelína, Hubert, Joška a Mína*

SLOUPEK Z POHRANIČÍ

Na redakci Krušnohorských listů se obrátili žáci večerní školy v Marienbergu. Učí se česky a rádi by psali i do našich listů. Jejich aktivita nás natolik nadchla, že jsme jim vyšli vstříc a jejich první jazykové snahy vám nyní přinášíme v krátkém sloupku z pohraničí. Sloupek je samozřejmě bez korektur.

PROČ SE UČÍME ČESKÝ?

Učíme se český protože:

1. mám české kolegy a studenty
2. spolupracuji s českou školou v Chomutově
3. moje město Zschopau má partnerské město Louny a rád jezdím do Loun
4. rád putuji po České Republice
5. chci se domluvit v restauraci, například objednat si
6. jezdím rád na motorce po České Republice
7. rád cestuji po České Republice
8. je to slušné mluvit česky, když jsem u sousedů
9. chci umět si křupit například jízdenku nebo vstupenku
10. mám rád českou rockovou hudbu, například Krausberry a Brutus
11. rád jezdím na koncerty například do Prahy
12. rád se dívám na videa od Petra Mikšíčka
13. chci si číst zprávy a rozumět jim
14. poslouchám české radio v autě
15. rád jezdím na dovolenou do Čech
16. chci rozumět cedulím (například otevřeno, zavřeno)
17. dorozumět se s úředníkem
18. umět se ze ptat na cestu

Musíme se ještě hodně učit. Prosím mluvíte s námi pomalu česky. Mějte s námi pochopení. Děkujeme.

WARUM LERNEN WIR TSCHECHISCH?

Wir lernen tschechisch, weil:

1. ich tschechische Kollegen und Schüler habe.
2. eine Zusammenarbeit besteht mit einer tschechischen Schule in Chomutov.
3. meine Stadt Zschopau eine Partnerstadt (Louny) hat, zu der ich gerne fahre.
4. ich gern durch Tschechien wandere.
5. ich mich im Restaurant verständigen möchte, zum Beispiel beim Essen bestellen.
6. ich gern mit dem Motorrad durch Tschechien fahre.
7. ich gerne durch Tschechien reise.
8. es höflich ist, tschechisch zu sprechen, wenn ich bei unserem Nachbarn bin.
9. ich Fahrkarten oder Eintrittskarten kaufen können möchte.
10. ich gern tschechische Rockmusik höre, zum Beispiel Krausberry und Brutus.
11. ich gerne zu Konzerten fahre, zum Beispiel nach Prag.
12. ich gerne Videos von Petr Mikšíček anschau.
13. ich Nachrichten lesen und diese verstehen will.
14. ich tschechisches Radio im Auto höre.
15. ich gerne in den Urlaub nach Tschechien fahre.
16. ich die Schilder verstehen möchte (zum Beispiel geöffnet/geschlossen).
17. ich mich mit Beamten verständigen möchte.
18. ich nach dem Weg fragen möchte.

Wir müssen noch viel lernen. Bitte sprechen sie mit uns langsam tschechisch. Haben Sie Verständnis mit uns. Danke.

POMŮČKA: AKTIV, ALKYD, OCT, RIVA, ROMM, VU	OPĚT	1. DÍL TAJENKY	HLUBOKÝ ŽENSKÝ HLAS	SLOVENSKÉ TÁZACÍ ZÁJMENO	HROMA- DĚNÍ	PŘED- STAVENÝ MUŽSKÉHO KLÁŠTERA	MAJÍCÍ VINU	VZDUŠNÉ (knižně)												
OPATŘENÉ VÝROBNÍ ZNAČKOU																				
NEPÁCHAT TRESTNOU ČINNOST																				
ZKRATKA SOUHVEZDÍ OKTANT				CITOSLOVCE PODIVU DRUH BOROVICE																
CELNÍ KÓD VANUATU			JMÉNO DVORSKÉHO UKAZOVACÍ ZÁJMENO																	
SVALOVÁ BÍLKOVINA						BÁSNICKÝ ZÁPOR NÁSTROJ K TLUČENÍ		INICIÁLY SPISO- VATELE ROSTANDA							MALIČKO	AUTOR: ROMAN ČEJKA	SÍDLO V ITÁLII	OTEVŘENÁ VIRTUÁLNÍ SÍŤ (angl. zkr.)	2. DÍL TAJENKY	NEBÝT VYRUŠOVÁN
	RANNÍ NOVINY VIRTUÁLNÍ POSTAVA						HLESNUTÍ OBCHODNÍ ZVYKLOST									RUSKÝ REŽISÉR PLOCHÁ STŘECHA				
MOTOROVÁ VOZIDLA					VÝNOSNÝ OBILNINA															
POBÍDKA TAŽNÉHO ZVÍŘETE K CHODU				ÚDIVY (knižně) ZÁSTAVA PŘI HŘE				STÁVAT SE PEVNÝM LÉKÁRSKÉ KLÍŠTKY												
CHEMICKÁ ZNAČKA ASTATU			STRÝČEK TIPA A TAPA DLOUHÁ PŘIHRÁVKA					PSACÍ POTŘEBY SPODKY NÁDOB										INICIÁLY ZPEVÁKA KLUSE STÁŘÍ		
PULZOVATI						HŘEJIVÁ PŘIKRÝVKA KTERÝŽTO					NÁSEP NÁRODNÍ LISTY (zkratka)									
OZDRA- VENÁ									TEMNÉ HNĚDÁ ZBARVENÍ											
NEVYŘÍ- ZENÝ SPIS					BIBLICKÁ POSTAVA				SYNTETIC- KÁ PRYS- KYRICE											

LUŠTÍME S LISTY

Vážení křížovkáři, přinášíme vám do nového roku další porci zábavného luštění. V posledním čísle jsme hráli o tři cestovatelské balíčky, které nám věnoval Český rozhlas Karlovy Vary. Za jeho přítomnosti jsme také vylosovali tři z vás, kterým výhra doputovala společně s novým číslem Listů. Potěšili jsme tak Jaroslavu Raunerovou z Karlových Varů, Karla Frice z Klášterce nad Ohří a Marka Kukučku, rovněž z Karlových Varů. Blahopřejeme! Pro příští úspěšné luštitelé jsme opět připravili knižní balíček z nakladatelství MOBA. Držíme palce!

Tajenku doplňte svým jménem a adresou a zašlete na email: redakce@krusnohorsko.com nebo poštou na adresu LDA Krušnohorsko, Třída Dukelských hrdinů 339, 362 51 Jáchymov. Předmět emailu nebo obálku označte „TAJENKA“. Uzávěrka je 12. března.

25/03/2023
LH Běhounek

reprezentační
PLES

lázně a města Jáchymov

KRUŠNOHORSKÉ LISTY

Číslo 1, vyšlo v únoru 2023, ročník III., ISSN 2787-9283

Vydavatelem je:

Lokální destinační agentura Centrální Krušnohoří z.s., člen Unie vydavatelů denního tisku

IČO: 08886571

Boží Dar 1, 362 62 Boží Dar, předsedkyně spolku Lada Baranek Lapinová, B.A.

Redakce: Lada Baranek Lapinová (EDNA), Lena ANEER Pintnerová (PINT), Milan KAT Veselý (MaV), Kristýna Güttnerová (KRISTL)

Titulní fotografie:

Boží Dar – Neklid, Martin Hruška

Není-li uvedeno jinak, pochází fotografie z databáze Lokální destinační agentury Centrální Krušnohoří z.s.

Korektury: Lucie Šafránková

Tisk a grafická úprava:

Tiskárna Median, s. r. o.
www.tiskarna-median.eu

Plně verze článků v elektronické podobě najdete na: krusnohorsko.com

Předplatné objednávejte na redakce@krusnohorsko.com

Kontakt: redakce@krusnohorsko.com

Jakékoliv užití a šíření obsahu časopisu i v jiném jazyce než českém je bez písemného svolení vydavatele zakázáno.

Činnost LDA Centrální Krušnohoří z.s. je podporována finančními prostředky Karlovarského kraje.

Krusnohorsko.com

Krusnohorsko
 Krusnohorsko

PŘEDPLAŤTE SI KRUŠNOHORSKÉ LISTY

...a můžete je každé dva měsíce dostávat přímo do své schránky. Všechny důležité tipy z vašeho oblíbeného Krušnohoří si tak budete moci vychutnat v teple domova, a navíc se zbavíte nejistoty, zda na vás ještě nějaké výtisky zbydou.

Jak na to?

Na stránkách krusnohorsko.com si v odkazu Krušnohorské listy stáhnete objednávkový formulář. Ten po vyplnění zašlete na adresu redakce@krusnohorsko.com. A ostatní už nechte na nás!

ČASOPIS LUŠTĚNÍ A HUMORU

NOVÉ
ČÍSLO
TAPIRA
V PRODEJI!

POPTÁVEJTE VE SVÉ OBLÍBENÉ TRAFICE.

Předplatné časopisu si můžete objednat na adrese www.send.cz/tapir